

DAMON GALGUT

"Galgut'un edebî çizgisini mükemmel yansıtan bir roman."
The Guardian

Booker ödüllü *Vaat*'in yazarından

KUTUP YAZI

Delî

Damon Galgut

1963 yılında Güney Afrika'nın Pretoria kentinde doğdu. University of Cape Town'da drama eğitimi aldı. İlk romanı *A Sinless Season*'ı on yedi yaşında yazdı. Diğer kitapları arasında *Small Circle of Beings* (1988), *Domuzların Güzel Çığlıkları* (*The Beautiful Screaming of Pigs*, 1991), *İyi Doktor* (*The Good Doctor*, 2003) ve *Sahtekâr* (*The Impostor*, 2008) gibi eserler bulunuyor. Booker finalisti *İyi Doktor*, 2004'te Commonwealth Yazarları Ödülü'ne layık görüldü. *Yabancı Bir Odada* (*In a Strangers Room*, 2010) adlı romanı Booker Ödülü adayı oldu; *Vaat* (*The Promise*) adlı romanı ise 2021'de bu ödülü kazandı. Bugüne kadar yayımlanmış dokuz romanı ve pek çok oyunu bulunan Galgut hâlen Cape Town'da yaşıyor.

Delidolu Yayınları'ndan Çıkan Kitapları:

Vaat (roman)

Taşocağı (roman)

Domuzların Güzel Çığlıkları (roman)

Kutup Yazı (roman)

Anıl Ceren Altunkanat

İstanbul'da doğdu; öğrenim hayatının çoğunu İstanbul'da, bir kısmını ise Edirne ve Ankara'da geçirdi. İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümü'nden mezun oldu ve aynı bölümde yüksek lisansını tamamlarken yayıncılığa adım attı. Yayın koordinatörlüğünden redaksiyona dek işin mutfağında çeşitli görevler üstlendi. İlk kitap çevirisini 2007'de yapan Altunkanat'ın yüz elliye aşkın çevirisi bulunuyor. 2020 yılında İstanbul'dan göç ettiği Gelibolu'da eşi, dört kedisi ve köpeğiyle yaşıyor. Okumaktan, yazmaktan, gezmekten, en çok da doğadan ve hayvanların eşsiz varlığından keyif alıyor.

KUTUP YAZI

© 2024, Tudem Yayın Grubu

1476/1 Sok. No:10/51 Alsancak-Konak/İZMİR

metin hakları © 2014, Damon Galgut

İlk baskı 2014 yılında Güney Afrika'da *Arctic Summer* adıyla Random House Struik (Pty) Ltd'nin bir alt markası olan Umuzi tarafından yapılmıştır.

Bu kitabın Türkçe yayın hakları, Felicity Bryan Associates Ltd ve Akcalı Telif Hakları Ajansı aracılığıyla alınmıştır.

YAZAR: Damon Galgut

TÜRKÇELEŞTİREN: Anıl Ceren Altunkanat

EDİTÖR: Bena Akkıyal

DÜZELTİ: Ayşegül Utku Günaydın

KAPAK FOTOĞRAFI: Akash Bhattacharya

KAPAK TASARIMI: Bena Sareen

GRAFİK UYGULAMA: Aslı Kayalarlıoğulları Kurt

BASKI VE CİLT: Güngörler Matbaacılık San. Tic. Ltd. Şti.

Saray Mahallesi 658. Cadde No:11 Kahramankazan/Ankara

Tel: 0312 394 28 82

Birinci Baskı: Şubat 2026 (2000 adet)

ISBN: 978-625-6084-19-3

Yayınevi sertifika no: 45041

Matbaa sertifika no: 49889

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü, yayıncının önceden yazılı izni olmaksızın tekrar üretilemez, bir erişim sisteminde tutulamaz, herhangi bir biçimde elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt ya da diğer yollarla iletilemez, çoğaltılamaz.

DELİDOLU, Tudem Eğitim Hizmetleri San. Tic. AŞ'nin tescilli markasıdır.

DAMON GALGUT KUTUP YAZI

Türkçeleştiren: Anıl Ceren Altunkanat

Deli

Riyaz Ahmad Mir'e ve on dört yıllık dostluğumuza...

“Sefahat âlemleri o kadar önemli olmasına rağmen hakkında
hiçbir şey bilinmiyor.”

E. M. Forster'dan P. N. Furbank'e, 1953

B İ R İ N C İ B Ö L Ü M

S E A R I G H T

1912 Ekim'inde Hindistan yolculuğunu yarılarnış olan *City of Birmingham* adlı buharlı gemi Kızıldeniz'de yol alırken, iki erkek ön güvertede rastlaştı. İkişi de yolcuların düzenlediğı konserden kaçmıştı, ama birbirlerine göz aşinalıkları vardı ve güvertede yan yana gelmek canlarını sıkmamıştı. İkinci ortasıydı. Güneşi de gölgeyi de kucaklayan, rüzgârdan korunaklı bir yerde oturuyorlardı. Her ikisinin de yanında kitap vardı; konuşmaya başlayınca kitapları nazıkçe bir kenara koydular.

Morgan Forster adlı adam, otuz üç yaşındaydı ve bir süredir kendini yazar olarak görüyordu. Yakın zamanda basılan dördüncü romanı o kadar başarılı olmuştu ki bu seyahati karşılayabileceğine kanaat getirmişti. Altı ay sürmesini planladığı bu gezi ile Avrupa'dan ilk, annesinden ikinci kez uzun süre ayrılıyordu. Diğer adam ise atandığı Kuzey-Batı Cephesi'nden dönen bir subaydı. Morgan'dan birkaç yaş gençti, geriye taranmış altın rengi saçları ve bembeyaz dişleriyle hayli yakışıklıydı. Adı Kenneth Searight'tı.

İki adam daha önce birkaç kere sohbet etmiş, Morgan hiç beklemediği hâlde Searight'tan hoşlandığını hissetmişti. Gemi üniformalı tiplerle ve onların kaknem karılarıyla doluydu, ama bu adam farklıydı. Öncelikle yalnız seyahat ediyordu. Ayrıca Morgan, onun gemideki tek Hintli yolcuya pek rastlanmayan bir nezaketle yaklaştığını görmüş ve bundan etkilenmişti. Bu küçük işaretler başta düşündüğünden çok daha fazla ortak noktaları olabileceğini gösteriyordu.

Denize açılalı henüz bir hafta olsa da Morgan çok uzun zamandır gemideymiş gibi hissetmeye başlamıştı. Üç arkadaşıyla seyahat ediyordu ama kimi zaman onların arkadaşlığı bile yavan geliyordu. Düşünceleri sürekli dışarıya, etraflarını çepeçevre saran denize kayıyordu. Saatlerce güvertede volta atıyor ya da küpeştede oturup geminin baş tarafında zıplayan balıklara, kimi zaman kendini gösteren diğer yaratıklara, denizanalarına, köpekbalıklarına ve yunuslara bakarak hülyalara dalıyordu. Böyle zamanlarda kendini derinlere dalıp gitmiş buluyordu. Bir keresinde dalgalarla yükselip alçalan kıvrık lekeler görmüştü; ona bunların yumurtadan çıkmayı bekleyen balıklar olduğunu söylemişlerdi. İnsana ait olmayan bir yaşam, insana ait olmayan bir ortamda olgunlaşıyor, serpiliyor ve kendini tüketiyordu.

Ne var ki insanlar arasında tıkilip kalmıştı. Her gün aynı yüzlerle karşılaşılıyordu. Gemi İngiltere'den, bilhassa Tunbridge Wells'ten kopup harekete geçmiş minik bir parça gibiydi. Her nedense, belki daha çok konuştuklarından, kadınlarla baş etmek en zoruydu. Morgan'ın kendileriyle aynı hisleri paylaştıklarını düşünmelerine karşın, çoğu zaman yanılıyorlardı. İçlerinden biri, koca arayışında olan genç bir hanımefendi birkaç kere ona yanaşmayı denemişti, ama Morgan'ın taş kesilen yüzü, sonunda kadını püskürtmüştü.

Ama onu en çok sinirlendiren, yemek masasında laf arasında bahsi geçen gündelik kötülüklerdi. Bunların bazısını günlüğüne

yazmış ve daha sonra üzerine düşünmüştü. Bir keresinde, Bhopal'de, haremlik-selamlık evlerde hemşirelik yapmış olan anaç bir kadın ona yemek servisi arasında, Müslüman aile yaşantısının içler acısı hâli hakkında nutuk çekmişti. Ve olur da İngiliz çocuklar Hindistan'da kalırlarsa melezler gibi konuşmayı öğrenirlerdi ki bu *büyük* bir utançtı. Alçak sesle, “Ya şu gemideki genç Hintli adam,” diye ekledi. “Yani, Müslüman, değil mi? İngiltere’de devlet okulunda okumuş, ama bu onu geliştirmiş mi? Bizden biri olduğunu sanıyor, ama kuşkusuz asla olamayacak.”

Adını bir türlü hatırlayamadığı sözü geçen Hintli adamla Morgan'ın ortak tanıdıkları vardı, ama adam yorucu biriydi, arkadaşlığı pek keyif vermiyordu. Morgan da son zamanlarda ondan uzak durmaya başlamıştı; fakat masadaki eşlikçisi, hoşnutsuzluğuyla başka bir şey kastediyordu ve Morgan bu yüzden kadından rahatsız olmuştu. Gerçi kadının tavrı hiç de istisnai değildi; diğer yolcuların hemen hepsi zavallı adama nazik bir küçümsemeyle yaklaşıyordu. Daha önceki gün subay eşlerinden biri, Bayan Turton, “Bana genç Hintlinin yalnız olduğunu söylüyorlar. Eh, öyle olmalı. Karılarını tanımamıza izin vermiyorlar, o hâlde biz niye onlarla tanışalım ki? Onlara iyi davranırsak bizi hor görürler,” diye yorum yapmıştı. Morgan ona cevap vermek istemiş ama çekinmiş, sonra da kendini kötü hissetmişti.

O yüzden, bu altın saçlı genç subayla tesadüfi karşılaşmaları biraz olsun umut vadediyordu. Kenneth Searight'ın bir yönü –ki bunun ne olduğunu söylemek zordu– asker kimliğine oturmuyor, kusursuz kibarlığıyla bağdaşıyordu.

Başta yolculukla ilgili havadan sudan konuştular. Kısa süre önce Süveyş Kanalı'ndan geçmişlerdi ve bu deneyim Morgan'a tuhaf biçimde bir resim galerisini anımsatmıştı. Port Said ise onu hayal kırıklığına uğratmıştı: Herkes, Doğu'nun burada başladığını söylüyordu,

ama onun beklediği kokulardan, canlılıktan ve renklerden eser yoktu. Ne minareler vardı ne de tek bir kubbeden fazlası ve Lesseps'in heykeli buyurgan bir tavırla kanalı işaret etmesine karşın, öteki elinde ipe dizili sosisler tutuyormuş gibi görünüyordu. Elbette karaya çıkmıştı; Arapların bazıları gerçekten güzeldi, ama bunu da ona müstehcen kartpostallar satmaya çalışarak mahvetmişlerdi. ("Edepsiz bişiler görmek ister siz? Yoh? Belki çaydan sonra.") Neticede çok iç açıcı bir deneyim olmamıştı.

"Kömür mavnası dışında," dedi Searight.

Morgan, "Evet," diye yanıtladı. "Onun dışında." Mavnanın anısı olanca gücüyle aklına üşüştü. Daha doğrusu, ona sıkıntı vermeye devam eden, mavnanın üstündekilerdi: Kömür tozuyla kaplı kap-kara figürler, ölüm misali bir uyuşukluktan çılgınca bir hareketliliğe uyanmıştı, sepetlerini güverteye taşıırken şarkılar söylüyor ve didişiyorlardı. Bunlardan yaşı ve cinsiyeti belirsiz biri, karanlık çöktükten sonra elinde bir lambayla tahta iskelede dikilmişti; ışığın sarı parlaklığıyla tezat oluşturan koyu gölgesi, Morgan'ın gözüne hem umut hem korku verici görünmüştü.

Morgan şimdi anımsıyordu, Searight da oradaydı; küpeştede birbirlerine yakın durup sahneyi izlemişlerdi. Henüz tanışmamış ya da konuşmamış olmalarına rağmen, geriye dönüp bakınca, o an bir tür suç ortaklığı gibi görünüyordu.

Şimdi Bombay'da karaya indikten sonraki planlarını konuşmaya başlamışlardı. Agra'ya dek birlikte seyahat etmeye karar verdiler; ardından Searight Lahor'a, Morgan da Aligarh'a doğru yola koyulacaktı.

"Orada bir arkadaşınızla mı kalıyorsunuz?"

"Evet," dedi Morgan, sonra itiraf etti: "Bir yerli."

"Ah," dedi Searight. "Öyle olabileceğini tahmin etmiştim. Bunu duyduğuma sevindim, bunu duyduğuma çok sevindim. Kim ne

derse desin, Hintlilerle kaynaşmadan Hindistan hakkında hiçbir şey öğrenemezsiniz. Bizzat ben de birçoğuyla gayet yakınım. Ah, evet. Hem de gayet yakın.”

“Bütün subay dostlarınızın bunu onayladığını sanmam.”

“Düşündüğünüzden daha fazla anlayış var, ama elbette dikkatli olmalısınız. Mesele zamanı ve yeri bilmekte.” Kesik kesik güldü. “Arkadaşınız bir Hindu mu?”

“Aslına bakarsanız, Müslüman.”

“Ah, evet. Müslümanlar. Gösterişli dinî tasvirler nedeniyle insanlar Hinduların şehvet düşkünü olduğunu düşünür. Öte yandan Müslümanlar tıpkı bizim gibi Kitap Ehli. Size şunu söyleyebilirim ki Peştunlar genç, vahşi bir ırktır; birçoğuyla arkadaş olma niyetindeyim. Peşaver’e tayin edilmenin en güzel yanlarından biri bu. Daha önce Bengal’de, Darjeeling’de bulundum, oralarda mükemmel zaman geçirdim. Ama gelecekte de umutluyum.”

Morgan huzursuzlukla konunun kendisinden uzaklaştığı ve farklı şeyler konuşmakta oldukları hissine kapıldı. Yine de, “Ben de öyle,” dedi.

“Arkadaşınızı görmek için sabırsızlanıyorsunuz, ha?”

“Hem de nasıl.”

“Onu özlemişsinizdir. Bu hissi nasıl da iyi bilirim, bir bilseniz. Sonra teselliye başka yerde aramak zorunda kalıyorum. Neyse ki Hindistan’da çok uzağa gitmek gerekmiyor. Bildiğiniz gibi, İngiltere’de çok daha zor.”

“Daha zor olan nedir?”

“Teselli.” Manidar bir ifadeyle Morgan’a baktı. “Hyde Park’ta bir atlı muhafızla tanıştım. Daha bir iki hafta önce.”

Sohbetin aldığı yön karşısında endişelenip tedirgin olan Morgan, genzinden belirsiz bir ses çıkararak gözlerini suya dikmeye

karar verdi. Searight sandalyesinde ona dönmüş, gizemli bir havaya bürünmüştü. Biraz duraksayıp, sıcaklardan söz etmeye başladı. Bu yeni bir konu gibi görünse de, sinsice öncekine bağlanıyordu. Son birkaç günde sıcaklık o kadar ani biçimde artmıştı ki yolcuların çoğu güvertede uyumaya başlamıştı. Morgan bazı erkeklerin kısacık şortlar giydiğini fark etmiş miydi? Searight yaşlıların şort giymesine izin verilmemesi gerektiğini söyledi, onların bacakları hiç çekici değildi. Çok az İngiliz erkeğinin bacakları için çekici denebilirdi; bunun sebebi herhalde dizleriydi. Ama Hindistan'da bir sürü muhteşem ve etkileyici bacak vardı. Morgan'ın da görebileceği gibi, bacakları hep ortadaydı. Genel olarak et, Hindistan'da memlekettekinden çok daha görünürdü; orada işler böyle yürüyordu.

Morgan en iyisinin cevap vermemek olduğunu düşündü; bekleyip neler olacağını görecekti.

Nihayet Searight iç çekip mırıldandı: “Bunlar hep sıcaktan.”

Morgan temkinli biçimde, “Evet,” dedi.

“Bir şey diğetine yol açıyor. İnsanları mahvediyor. Bunu defalarca gördüm. İnsanlar oraya, yani Hindistan'a gidiyor ve İngiltere'de asla girişemeyecekleri davranışlar sergilemeye başlıyorlar. Bence suçlusu sıcak.”

“Safari şapkamı takmalıyım.”

“Sizi korumaz.”

“Emin olun en iyi kalite...”

“Şüphem yok. Ama sizi kendinizden korumaz.” Searight'ın yüzünde bir şey belli belirsiz değişmişti; ifadesi hafiften kaba ve şehvetli bir hâl almıştı.

“Sizi anladığımı sanmıyorum.”

“Ah, bence anlıyorsunuz.”

Tam o anda geminin derinliklerinden bir ses seli yükseldi; pruvadaki suyun gürültüsünün bastırıldığı belli belirsiz müzik ve insan

sesi, yanı başlarındaki normal dünyayı hatırlatıyordu. Morgan yalnız olduklarından emin olmak için hızlıca etrafına bakındı. “Belki de gidip akşam yemeği için hazırlansak iyi olur,” dedi.

Hareket etmeye fırsat bulamadan, Searight öne eğildi ve kucağında duran kitabı ona uzattı. Morgan kendisinin okuduğu gibi bir şiir kitabı olduğunu varsayarak kitaba doğru düzgün bakmamıştı. Ama yeşil renkli, kalın ciltli defter çok daha kişisel bir şeydi. Kapağında gizemli *Paidikion* sözcüğü yazılıydı ve sayfaların çoğu baskı değil, el yazısıyla doldurulmuştu.

Searight’ın işaret parmağının açık tuttuğu sayfada ise bir şiir vardı.

... Geçtim

Şehvetli Bengal’den vahşi Peşaver’e

Bir Asya kalesine

Huzursuz toprağına ekilen her çiçeğı oğlanların

Hazır mıdır doğası gereğı yağmalamaya

Belki de yağmalanmaya...

“Ah, olacak şey değil,” dedi Morgan. “Bu nedir?”

“Hayatımın hikâyesi, dizeler hâlinde.”

“Bunu siz mi yazdınız?”

...ipliğı

Hakikatten öyledir,

Yanından geçip giderken laf atmazsan kıcına

Şaşar genç Peştun buna.

Belli bir yaşa gelen her oğlan

Satar kendini rastgele tutkulara

Sodomiye ve sapkın arzulara...

Searight, “Bunlar hep sıcaktan,” dedi ve ağız dolusu güldü.

O akşam sıkış tepiş kamaralarında yemek için giyinirken, bu sohbeti nefes nefese Goldsworthy Lowes Dickinson'a aktardı. Hatırlamak bile şok içinde titremesine, parmaklarının düğmeleri ıska-lamasına neden oluyordu. İnanılmazdı, dedi Goldie'ye, fevkaladeydi. Yabancı sayılacak biriyle o şekilde konuşmak, kendini o kadar pervasızca ifşa etmek! Bir itiraf değildi, ardında saklanan bir utanç yoktu. İşte, esas şaşırtıcı olan buydu: Searight kim olduğundan, ne olduğundan âdeta gurur duyuyor gibiydi.

İki adam sessizce bakıştı. Sonra Goldie nazikçe sordu: "Sana gizlilik yemini ettirdi mi?"

"Hayır. Zaten bunu varsaydı."

"Neden anlatmayacağını düşündü ki?"

"Bilmiyorum."

"Peki, sen ona aynı açıklıkla kendinden söz ettin mi?"

"Katiyen. Benimle pek ilgili görünmüyordu. Ona memleketteki hayatımdan biraz bahsettim, konuyu değiştirdi."

"Ah," dedi Goldie. Ses tonunda acıma vardı, ama rahatladığı belliydi.

İkisinin arasındaki iletişim genellikle böyleydi; aniden bastıran ufak coşku patlamaları, hemen ardından fısıltılı imalar ve göndermelerle dolu konuşmalar. Aralarında açıkça söylenmeden geçen çok şey olurdu. Birbirlerini tanıyalı birkaç yıl olmuştu. Morgan'ın King's'te öğrenci, Goldie'nin ise öğretim görevlisi olduğu yıllarda tanışmışlardı. Ancak dostlukları ağır ağır filizlenmiş, asıl biçimini Morgan Cambridge'i geride bıraktıktan sonra almıştı. İkisi de müşkülpesent, kaygılı, erken yaşlanmış adamlardı ve ikisinde de belirgin bir "yaşlı bekâr" havası vardı. İkisi de aşkı deneyimlemişti, ama uzaktan ve karşılıksız olarak.

Birbirlerini iyi anlıyorlardı; bu yüzden Morgan, Goldie yüksek sesle ifade etmese de onun Searight'a güvenmediğini biliyordu. Yaşça büyük

adam, bu kadar boşboğaz birinin tehlikeli olabileceğini düşünüyordu. Goldie ketumluğun, savunmanın ilk hattı olduğu, kişinin gardını düşürmesinin felakete yol açabileceği inancının hâkim olduğu bir kuşaktan geliyordu. Oscar Wilde hapse düşeli daha on yedi yıl olmuştu.

Ondan neredeyse yirmi yaş genç olan Morgan dikkat konusunda biraz daha gevşekti, ama sadece teoride. Pratikte devletten çok annesinden korkardı. Kendi zihninde bile durumuna doğrudan ad veremezdi; bundan *azınlık* gibi belli belirsiz ifadelerle söz ederdi. Kendisi bir *münzeviydi*. Cambridge’de arkadaş çevresi içinde konu belli bir açıdan, güvenli biçimde soyutlanarak tartışılırdı. Bunun bir edim değil, sohbet konusu olduğuna inanmak mazur görülürdü. Sözcüklerin dünyasında kaldığı sürece hiçbir suç işlenmezdi. Ama sözcükler bile tehlikeli olabilirdi.

*

Birkaç gün boyunca Morgan, Searight’ı dikkatlice izledi ve adamın hayatının ikiye bölünmüş olduğunu gözlemledi. Bir asker olarak toplum içinde belli bir role bürünüyor, bu alanda daima zinde ve erkeksi görünüyordu. Kraliçe’ye Bağlı Kraliyet Batı Kent Alayı’nın bir üyesiydi, ülkenin onurlu ve dürüst bir savunucusuydu; subay arkadaşlarıyla candan bir tavırla, sırt sıvazlayarak kahkahalar atabilir ve içki içebilirdi; popüler ve saygı duyulan biriydi, ancak gemideki kadınlardan uzak duruyordu. Bu onun bir yanıydı; ama elbette Morgan’ın hâlihazırda görmüş olduğu gizli bir yanı daha vardı.

Searight doğasının bu yanını –ki bunun gerçek karakteri olduğu söylenebilirdi– sadece güvendiklerine açık ediyordu. Ancak kamuflaj ortadan kalktı mı toptan kalkıyordu. O ilk sohbet Morgan’ı afallatmıştı, ama kısa süre sonra bunu başka sohbetler izledi. Daha ertesi gün Goldie’yi yeni arkadaşıyla tanıştırmak için güvertenin o kısmına götürdü ve neredeyse hemen, Morgan’ın daha önce hiç

dillendirmediği ya da sadece günlüğüne, o da şifreli yazdığı şeyler hakkında tartışmaya giriştiler.

Mesela dikkat edilmesine rağmen hayli yıpranmış olan bir von Gloeden fotoğrafları koleksiyonu. Morgan bu kareleri daha önce görmüştü, ama ölçülü ve estetik açıdan değerlendirmeye yönelik bir bağlamda. Şimdi durum farklıydı. Searight'ın elinde yıkıntılar ve heykeller arasında yatan suratsız Sicilya gençleri kösnül bir samimi-yete bürünüyordu. Genç erkek güzelliği söz konusu olduğunda sesi huşuyla boğuk bir hâl alıyordu. Et ve o yumuşak sakallar, meydan okuyan ama yine de kırılğan gözler... “Şu kırk beş derece açıyla sola yatmış şehvetli sikine bakın. Gerçek bir güzellik. Büyüleyici hayalarından, özellikle de sağdakinden söz etmiyorum bile.” Onun anlatımıyla en adi temas bile ışık saçan, dramatik bir hâl alıyordu. Morgan ve Goldie'ye kendi yazdığı bir kısa hikâyeyi okudu; bu, soluklarının hızlanmasına, ıstıraplı bir tınıya bürünmesine neden oldu. *Fırın* adını verdiği epik, otobiyografik şiirini incelemelerine izin verdi. Onlara yeşil defterin arkasındaki şifreli sayı sütunlarıyla dolu sayfaları gösterdi, ardından alçak sesle bunların, tarih, yer, yaş, buluşma sayısı ve orgazm sıklığı gibi bütün istatistiksel ayrıntılarıyla, şimdiye kadarki cinsel fetihlerinin çetelesi olduğunu açıkladı. Bu ilişkilerin çoğu, yaşı on üç ile yirmi sekiz arasında değişen oğlanlar ve genç erkeklerleydi, büyük kısmı Hintliydi. Şimdiye dek neredeyse kırk kişi.

Neredeyse kırk! Bizzat Morgan'ın hiç sevgilisi olmamıştı, bir tane bile. Eros'un dünyası onun için kâh görünüp kâh kaybolan içsel bir gösteri olarak kalmıştı, her zaman onunla ama yine de erişilmez. Morgan erkek ve kadın arasındaki cinsel ilişkinin nasıl işlediğini tam olarak anlayalı daha üç yıl olmuştu ve zihni şaşkınlıkla irkilmmişti. Onu üretmek için öyle fiziksel biçimde birleşen anne ve babası: Tahayyülü dahi âdeta imkânsızdı. (Ama en az iki kere yaşanmış ol-

malıydı.) Babası, Morgan iki yaşına gelmeden ölmüştü. Herhangi bir biçimde seksi düşündüğünde, –dul, orta yaşlı, daima mutsuz– annesi Lily’nin görüntüsü gözünün önüne geliyor, araya giriyordu. Şimdi olduğu gibi.

Ama annesini, ona eşlik eden arkadaşı Bayan Mawe’le birlikte İtalya’da bırakmıştı. En azından kısa bir süre için ondan kurtulmuştu ve bu özgürlüğü kullanmaya kararlıydı. Ancak şimdi, onları ayıran büyük mesafenin bir ucundan Searight’a bakarken umutsuzluğa kapılıyordu. İçinden bir his diğer adamın cinsel pratiklerinin, ayrıntılarını bilirse kendisini derinden sarsacak zevkler ve davranışlarla karşılaçağını söylüyordu; yine de onun arzuyu eyleme dökebilme yeteneğini kıskanıyordu. Onca seks, onca çarpışan beden! Morgan zihnine üşüşen görüntülerle kızardı ve rahatsız oldu. Searight bunu nasıl yapmıştı? Her birini nasıl baştan çıkarmış, söylenecek doğru sözcükleri, atılacak doğru adımları nasıl kestirmişti?

Belki de bu, Morgan’ın sahip olmadığı özel bir yetenek, bir tanrı vergisiydi. Ancak şimdi dünyada olmanın, dolu dolu yaşamının başka bir yolu daha olduğunu anlıyordu. Bunu fark ettiği andan itibaren, dünyaya bambaşka bir gözle bakar oldu. Tanıdığı herkes gizliden gizliye çifte yaşam sürüyor olabilirdi; her sohbetin ikinci bir anlamı olabilirdi.

Mesela sonraki gecelerden birinde, ufak tefek Hintli yolcuyla samimi bir sohbeta dalmış olan Searight’ın yanından geçerken, birden onları farklı bir gözle gördü. Daha önce bunun nezaket olduğunu düşünmüştü ama artık öyle gelmiyordu. Birbirlerine yakın duruyorlardı; Searight elini usulca diğer adamın omzuna bastırıyordu ve alçak sesle konuşuyorlardı. Havadan ya da geminin seyrinden konuşuyor olabiliyorlardı, ama bambaşka bir şeyden söz ediyor da olabiliyorlardı.

*

Etrafıca düşününce Morgan Searight'a kendisiyle ilgili ipucu verenin seyahat arkadaşları olup olmadığını merak etti. Yalnızca o ve Goldie münzeviydi, ama dördü de ayrıksı insanlardı ve gemideki diğer yolculardan farklılıklarını sergilemeyi keyifli bulmuşlardı. Belki de tuhafıkları Searight için bir tür işaret olmuştu.

Onları şen şakrak bir gruptu ve birlikte seyahat ediyor olmaları mutlu bir tesadüftü. Goldie'ye bir seyahat bursu verilmiş, o da bunu Hindistan ve Çin'e gitmek için kullanmaya karar vermişti. Toplumsal araştırma yapmaya niyetliydi; hapishane, tapınak ve hastanelerin kataloğunu çıkarmak ve böylece yabancı yerlerin ahlaki gelişimini anlamak istiyordu. Bob Trevelyan (çoğunlukla Bob Trevy olarak bilinirdi), ona ayak bağı olacaklarını düşündüğü karısını ve çocuklarını evde bırakıp Doğu'yu ziyaret etmek için iyi bir zaman olduğuna karar vermişti. King's'ten daha uzak bir tanıdık olan Gordon Luce, Burma'daki görev yerine Bombay'dan geçecekti. Ve Morgan... Morgan ise Hintli arkadaşını tekrar görmek için yolculuk ediyordu.

Diğer yolcuların gözünde onlar garip bir gruptu. Kuşkusuz acayipliklerinin farkındaydılar, ama bundan utanıp sıkılmıyorlardı. Yemeklerde Tolstoy'un Dostoyevski'den üstün yönleri ya da Neron'un gösterilerini sahnelerken teatral bir yetenek sergileyip sergilemediği gibi önemli klasik sorunları yüksek sesle tartışmaktan keyif alıyorlardı. Yolcuların büyük çoğunluğunu oluşturan subaylar, memurlar ve subay olmayan Avrupalılara göre kıkırdayıp duran bu entelektüellerin maskaralıkları şüphe kaynağıydı. Bir keresinde, dördü birden dizilmiş çay içerken, karşılarında oturan bir asker kahkahalara boğulmuştu. Oraya ait gibi görünüyorlardı ama pek değildiler. Yanlarında eşleri yoktu, güverte oyunlarına ya da maskeli balolara katılmıyorlardı. Hicivleri ciddiyetsizlik olarak yorumlanıyordu. Böylece samimiyetle söyleniyor gibi görünse de alttan alta küçümseyici bir

üslupla onlardan “Profesörler” diye söz edilmeye başlanmıştı; kimi zaman da Salon Takımı, kısaca “Salon” deniyordu.

Sonraki günlerde Searight Salon’un fahri üyesi oldu; yemeklerde onlarla oturuyor, güvertede onlarla geziniyordu. Baştaki sakınganlığın ardından dördü de ondan hoşlandığına karar vermişti. Görünüşte sert askerî tavrının altında şairane, romantik bir ruh kendini göstermeye başlamıştı. Bilgili, çekici ve espriliydi, geçinmesi kolay biriydi. Hâli tavrı cömertti ve son derece ilginç bir yaşam sürmüştü; yaşamını, bir şekilde hem kalabalığa seslenir hem de sır verir gibi tınlayan davudi sesiyle, genellikle kendini yeren keyifli anekdotlarla aktarırdı. Çok geçmeden, Sınır’a gelip onu ziyaret etmeleri konusunda ısrar etmeye başladı; onlar da bunun harika bir fikir olduğunda birleşiyordu. Onları Hayber Geçidi’nde pikniğe götürecekti, öyle söyledi; onlara İmparatorluk’un sınırını gösterecekti.

Ama o an için etraflarını saran engin ve ışıltılı deniz, hâlâ gemi seyahatinde olduklarını hatırlatıyordu. Artık genel bir heyecan ve beklenti havası oluşmuştu; yolcuların çoğu küpeştede, bir kara parçası görme umuduyla gözlerini ufağa dikiyordu. İlk ziyareti gerçekleştiren, güvertede kanat çırpın bir çift sarı kelebek oldu. Morgan heyecana kapıldı, ama kelebekler ortadan kayboldu ve kara bir türlü belirmedi.

Ertesi sabah, Bob Trevy onu Hindistan’ın görüldüğü haberiyle uyandırdı. Dördü de tam zamanında toplanıp, önlerindeki karanlık çizginin gerçekte ne olduğunu görmek için beklemeye koyuldular ve uzakta kümelenmiş kasvetli bulutlardan ibaret olduğunu keşfettiler. Ama sabahın ilerleyen saatlerinde ufuk belirgin biçimde koyulaşarak, kuş uçmaz kervan geçmez, tuhaf kırmızı tepelere dönüştü. Her nedense Morgan’ın aklına İtalya geldi. Zaten daha önce de Güney Avrupa ile Asya’nın yer şekillerinde bir benzerlik olduğunu fark etmişti (üç yarımada, ortadakinin tepesinde büyük bir dağ sırası ve

Seylan'a vekâleten Sicilya), ama bu pek tanımadığı bir İtalya'ydı; sanki rüyada görülmüş, tehlike uyandıran bir yerdi.

Sonra tahmin edilebilir telaşı ve bezginliğiyle varış; aynı nahoş insanların arasında son nahoş yemek yendi ve ardından nihayet kıyıya çıkarıldılar. Adamlar kan ter içinde karaya doğru kürek çekerken, küçük teknenin arkasında Goldie'yle oturan Morgan, Searight'ı ön tarafta, Hintli yolcunun yanında gördü ve aniden tedirgin edici bir anı zihninde uyandı.

"Searight onu neden öldürmek istedi, merak ediyorum," dedi.

"Ne?" dedi Goldie. "Sen ne demek istiyorsun?"

Goldie'ye yaklaşık iki hafta önce Port Said'de yaşanan olayı hatırlattı. Gemide tuhaf bir hikâyeye dolaşmıştı: Hintli, kamarasını paylaştığı kişinin kendisini denize atmak istediğini söyleyerek onu kamarota şikâyet etmişti; ama daha sonra ikisi barışmış ve yine yakın arkadaş olmuşlardı. Morgan o zaman buna pek kafa yormamıştı, ama şimdi, aklına gelen rahatsız edici soruyla kendini hatırlatmıştı.

Goldie şaşkınlıkla gözlerini kırıştırdı. "Ah, yanılıyorsun ama," dedi. "O Searight değildi."

"Değil miydi?"

"Hayır, kesinlikle değildi. Hikâyeyi bana anlatan Searight'tı."

Aniden çok utanan Morgan, "Tabii ya," dedi, "aklım karıştı herhalde."

Searight'ın Hintliyle aynı kamarada kaldığını varsaymak zaten mantıken saçmaydı; böyle bir düzenleme pek mümkün değildi. Morgan bu fikrin zihnine nasıl yerleştiğini bilmiyordu. Ama daha sonra, bunun gerçek olmadığını bilmesine rağmen, hayal ettiği şey onu uzun bir süre büyüledi. Kavurucu, engin gökyüzünün altında, sıkışık bir alanda şehvet, cinayet düşleri doğuruyordu: Buradan bir hikâyeye çıkabileceğini hissediyordu.

DAMON GALGUT

KUTUP YAZI

Booker ödüllü yazar Damon Galgut, *Kutup Yazı*'nda, 20. yüzyıl edebiyatının en önemli yazarlarından E. M. Forster'ın Hindistan yolculuğuyla başlayan derin dönüşümünü ele alıyor. 1912'de başlayan bu yolculuk, Forster için yalnızca başka coğrafyalarla karşılaşmak değil; arzusun, dostluğun ve bastırılmış duyguların sınılandığı bir eşik anlamına gelir.

Forster'ın İngiltere, Hindistan ve Mısır'da geçirdiği yılları, Kavafis, Leonard ve Virginia Woolf gibi önemli edebiyatçılarla dostluklarını, baskı altında tuttuğu cinsel kimliğini keşfedişini özenle işleyen *Kutup Yazı*, ortaya psikolojik derinliği olan bir yazar portresi koyuyor.

Annesiyle karmaşık ilişkisi nedeniyle İngiltere'de baskı altında geçen çocukluğunun ve gençliğinin ardından, sömürge yönetimine karşı öfkenin büyüdüğü Hindistan'da, Birinci Dünya Savaşı sırasında İskenderiye'de özgürlüğü tadan ve kimliğini adım adım keşfeden Morgan'ın öyküsü, karmaşık ve büyüleyici bir 20. yüzyıl arka planında dünyanın geçirdiği değişimi de aktarıyor.

Türkçeleştiren: Anıl Ceren Altunkanat

delidolu.com.tr

Facebook icon Twitter icon Instagram icon delidolukitap

Delidolu Yayınları

ISBN: 978-625-6084-19-3

9 786256 084193